

KIS LAP

... ZÖLD GALYAKKAL ÉKITÉK A SZOBÁT. (Lásd a 218. lapon.)

EGY KIS DIÁK KALANDJAI.

— Elbeszélés. —

(Folytatás.)

EMSOKÁRA ki volt osztva a leves, asztalhoz ültünk. De a bácsi csak nem jött. Az ebéd tovább folyt s én olyan jóízűen ettem, mint aki érzi, hogy ugyancsak megérdemelte a jó falatokat. De szüleim és a néni kecskével voltak, látszott, hogy bosszantja őket a bácsi hosszas elmaradása. Minden csekély zajra föltekintettek, lesték az ajtó nyílását s utóljára már komolyan nyugtalankodni kezdtek, hogy talán valami baj érte Zsiga bácsit, el sem jön.

De eljött végre, csakhogy milyen állapotban! Soha sem fogom elfelejteni e pillanatot. Hevesen fölszakította az ajtót, nem köszönt, nem szólt, hanem egy sarokban leült a nagy karszékbe és sirt, valószínűleg sirt! Arcza halálsápadt volt, egész teste reszketett, — nem lehetett semmi kétség, valami nagy szerencsétlenség történt. Én hamarjában azt hittem, hogy talán a kis Dinikének történt baja, de a fiucska kevéssel a bácsi után belépett, épen és egészségesen.

Szüleim és a néni ijedten ugrottak föl, körülfojták a bácsit és lesték, mit fog mondani. De ő egészen megtörve, kábultan bámult maga elé, úgy hogy végre apám szólalt meg:

— Mi a baj, Zsiga sógor? Beszélj már, hiszen egészen megijesztettél mindnyájunkat!

Szegény Zsiga bácsi akart szólni, de nem tudott, csak kapkodott levegő után, ajkai vonaglottak és borzasztó volt látni

arcza fájdalmas kifejezését. Végre mégis leküzdötte izgatottságát és tompa, rekedt hangon kiáltá:

— Végem van! Kiraboltak! Oda mindenem, koldus vagyok!

És újra visszahanyatlott és sirt, amin én ugyancsak bámultam, mert azt hittem, hogy csak gyermekek sirtanak. Némán, zavarodottan álltunk ott s a bácsi szavaiból még mindig nem értettük, mi történt vele; apácskám pedig így szólt:

— Engedjétek, hogy kissé magához térjen; majd aztán elmondja, mi történt. Gyerekek, ti menjetek szobátokba.

Máskor mindig szívesen engedelmeskedtem az ilyen parancsnak, tudtam, hogy nekünk gyermekeknek nincs helyünk ott, a hol az öregek valami komoly dologról beszélnek. De most csak lassan és habozva távoztam, mert hiszen igazán szerettem a kedves jó Zsiga bácsit, akartam tudni, miféle nagy szerencsétlenség érte.

Meg is tudtam nemsokára s az nagyon szomorú dolog volt, amit megtudtam. Mialatt az iskolában voltunk s a jutalomkiosztás dicsőségét élveztük, valami gonosz rabló betört a bácsi szobájába s íróasztalát feltörve, elvitt onnan ötvenezer forintot. Ezt a pénzt a bácsi épen e napokban vette kölcsön, hogy rajta a gyárat fölépítse. Nekem akkor tulajdonképen még fogalmam sem volt arról, mekkora nagy összeg az és milyen kára történt a bácsinak; az öreg dada azonban, kitől kezdősködtem, nagyon elszomorított, ezt mondván:

— Bizony, kedves ifuracskám, a szegény Zsiga bácsi tönkre van téve. Most már nemsokára gyárat nem építhet, hanem

azt sem tudom, miből fogja visszafizetni adósságát.

— No persze, felelém; hiszen van ám a néniéknek sok szép képök, butoruk, házuk, kertjük . . .

— Oh, kedveském, az mind csekélység. Ha azt mind eladják, még sem telik ki, amivel adósok.

Szinte megharagudtam és siettem mamámhoz megkérdezni, igaz-e mindez. Nem felelt egyenesen, csak annyit mondott: az ilyen komoly dolgok nem gyermekeknek valók. De jól láttam, hogy köny rezeg szemében s ebből aztán mégis csak elhittem, hogy csakugyan igen nagy a baj.

És a baj, régi közmondás szerint, soha sem jön egymaga. Másnap a jó néni ke beteg lett, a nagy izgatottság, szomorúság egészen megtörte s izent mamának, hogy látogassuk meg. Nagyon óhajtottam látni a jó bácsiékat, meg akartam mutatni, hogy én is nagyon fájlalom a szerencsétlenséget, mely őket érte. Mamám el is vitt magával s utközben megint igyekeztem megtudni tőle, miként rabolták ki Zsiga bácsit és mért nem fogták el a rablót.

— Mert a rabló igyekezett mentül hamarabb elillanni, felelt mamácskám szomoru mosolylyal.

— De hát Gergely vitéz mért nem fogta el? Hiszen ő ott volt a házban, ugy-e? A bácsi mondta még tegnapelőtt.

Erre semmi választ sem kaptam, de jól láttam, hogy anyácskám arca sajtóságon elkomolyodik.

— Ugy-e, Gergely vitéz azért nem fogta el, mert csak egy keze van?

Erre sem kaptam választ s tovább nem mertem kérdezősködni, nehogy mamám megharagudjék.

Amint a néniékhez értünk, Erzsike szaladt elénkbe nagy jókedvűen s már messziről kiáltá:

— Gyámatyánk irt levelet! a külföldről irt, hová a mi levelünket utána küldték. Azt izeni, hogy nemsokára hazatér s majd eljön érettünk, addig is nagyon köszöni kedves néniék jóságát, hogy minket magukhoz fogadtak. Nem is tudom, mi lett volna különben belőlünk!

Mamám megcsókolta a jó leánykát s nekem azt mondta, menjek a gyermekekhez játszani.

— Jőjj, majd felolvasom neked a gyámatyám levelét, szólt Erzsike.

A kis Dinikét is nagy olvasásban találtam, ámbátor a kis vitéz még a betűket sem ismerte. Valami ócska ujságdarabot kerített elő és szokott bohókás modorában el akarta velem hitetni, hogy ő is a gyámatyjuk levelét olvassa. Mikor aztán Erzsike olvasta az igazi levelet, Dinike belehadart mindenféle tücsköt-bogarat, ugy hogy tulajdonképen semmit sem értettem meg a levélből. De ezzel most nem is igen sokat törődtem, mert a szomszéd szobából élénk szóváltás vonta magára figyelmemet. Az ajtó félig nyitva volt, odalopóztam s lassanként beosontam a másik szobába, hol apácskám, Zsiga bácsi és Bárdos ur oly hevesen beszélgettek, hogy nem is ügyeltek belépésemre.

Különösen Bárdos ur kézzel-lábbal hadonázott, kiabált és egészen ki volt kelve a színéből; még soha sem láttam olyan ijesztőnek. A haját tépte és ugy

látszott, mintha teljesen kétségbe volna esve. A jó Zsiga bácsi még nyugtatgatta és így szólt hozzá:

— Kedves jó barátom, csillapuljon, hiszen önt nem vádolja senki, ön nem oka semminek!

— Remélem is, hogy engem nem vádolnak, felelt Bárdos ur. Hát tehetek én róla, hogy befogadtak a házba egy olyan sehonnai csavargót, aki alig néhány napja került ki a kórházból!

Megértettem, hogy e szavakkal az én Gergely barátomra céloz és talán azt akarja mondani, hogy Gergely vitéz a tolvaj. Haragra lobbantam s előugorva, hevesen kiáltám:

— A jó Gergely vitézt kár gyanusítani, ő nem vétett soha senkinek! Nem ő volt ám az, aki ököllel támadt reám, mikor a bácsi íróasztala előtt a pénznél megleptem, hanem Bárdos ur!

Atyám és a bácsi meglepetve néztek reám. Bárdos ur pedig dühös pillantást vetett felém s azt hiszem, szeretett volna megverni, de atyám miatt nem mert hozzám nyulni. Nem jött azonban zavarba, hanem így szólt:

— Amit ez a gyermek beszél, az teljesen igaz. Minap este, mikor Zsiga barátomnak a kölcsön vett pénzt elhoztam, az asztalra hajolva pontosan megolvastam, hogy valami hiba ne legyen. Akkor ez a fiu zajtalanul a hátam mögé lopózott s szólt valamit, én pedig meglepetésemben nem tudtam rögtön ki az, mi az, és elkergettem. De úgy hiszem, csak helyesen tettem, mert vigyázni kell, mikor pénz van az ember előtt.

— Nagyon természetes, szólt a bácsi. A fiúnak nem volt ott semmi keresni valója.

— Várjunk csak kissé, szólt ekkor apácskám. Az a kérdés, mikor tünt el a pénz? Akkor este, mikor ez a kis meglepetés történt, még megvolt?

— Persze hogy megvolt, felelt Zsiga bácsi. Másnap reggel is megvolt. Mielőtt a vizsgálati ünnepélyre indultam hozzátok, még egyszer megolvastam az egész összeget, aztán nagyobb biztosság okáért Hektor kutyámat ide zártam a szobába. Nagyon éber, bátor állat s ha én nem vagyok a szobában, senkit sem bocsát be, legalább is nagy lármát csap, úgy hogy az emberek összefutnak. Az a csodálatos, hogy a rablónak Hektor nyugodtan engedett gazdálkodni, senki sem hallotta a legcsekélyebb zajt sem.

— Azért mondom én, szólt Bárdos ur ismét, hogy a bűnös csak házbeli lehet, aki a kutyával is már megbarátkozott.

Még tovább vitatkoztak, de nem tudtak semmit sem kisütöni s Bárdos ur végre eltávozott. Most még inkább haragudtam reá, mint valaha, mert jól láttam, hogy az ő szavai után most már apácskám és Zsiga bácsi is félig-meddig elhitték, hogy Gergely vitéz a bűnös.

— Majd meglátjuk, szólt apácskám. Én már küldtem Gergelyért, nemsokára itt kell lennie.

Alig félórával később Gergely vitéz csakugyan belépett, nyugodtan, barátságos, becsületes arczán a rendes nyilt őszinteséggel. Atyám azonnal megszólította:

— Gergely, maga tudja, mi történt itt tegnap. Maga itt volt a házban, mond-

jon el mindent, amit tud s gondolja meg jól, ne titkoljon el semmit. Most még mindent jóvá lehet tenni.

— Nagyságos uram, felelt Gergely vitéz nyugodtan, én igazán nagyon keveset mondhatok. Borzadva hallottam, mily gaztettet követett el itt valaki, de kicsoda és hogyan tette, arról semmit sem tudok.

— Hol volt, mialatt sógorom és a neje távol voltak?

— Az egész idő alatt a kapu előtt álltam és őrködtem.

— Ki jött be azalatt a házba?

— Senki. Az egész idő alatt senki sem ment se be, se ki.

— Tehát maga volt az egyetlen ember a házban.

— Azaz, hogy egészen pontosak legyünk, én nem voltam a házban, hanem a ház előtt. (Folytatása következik.)

AZ ÓCSKA SZEKRÉNY.

— Beszélyke. —

(Képpel a czimlapon.)

EVÉS szebb ház volt a városban a fiatal Dombi urénál, már messziről meg lehetett ismerni, hogy jó módu, boldog emberek laknak benne, olyan csinos, fényes volt benne és körülötte minden. És nem is csalódott, aki belépett, mert csupa vidám arcot látott mindenütt s nap nap mellett vig élet folyt a házban. Dombi ur és neje még nem voltak idős emberek, sok vendég járt hozzájuk s a jó kedvű társaság akárhányszor tánczra is kerekedett, úgy hogy az egész ház visszhangzott a vigságtól. S ha a nagyok vigan voltak, Dezső és Irma, a Dombi ur gyermekei természetesen szintén nem

sokat szomorkodtak, hanem leczkékjök végeztével kedvökre játszottak sok kis pajtásukkal, kik őket meglátogatták.

Volt azonban a két testvérnek még egy más mulatsága, melyet jobban szeretett minden egyébnél s ezt a mulatságot akármikor megszerezhetette a ház egyik csöndes zugocskájában: a nagymama szobájában.

Ez a szoba mintha nem is ugyanabban a házban lett volna, annyira különbözött a többitől. Itt nem voltak drága butorok, nagy tükrök és pompás szőnyegek, mint a többi szobákban; egyszerű, ódon és bizonybizony kopott volt itt minden s olyan furcsa ócska divatu, hogy szinte nevetett rajta, aki először látta. Lárma sem volt itt soha, békés, nyugalmas csönd uralkodott mindig s e csöndes, egyszerű szobácskában élt a Dombi ur anyja, Dezső és Irma jó öreg nagymamája.

Kedves, nyájas öreg nő volt a nagymama s szinte illett oda az ódon butorok közé, melyektől semmikép sem akart megválni. Dombi sokszor mondta anyjának, hogy majd az ő szobájába is szép új butorokat vásárol, de a nagymama mindig így szólt:

— Nem, kedves fiam, hagyd te csak így az én szobámat, amint van. Lásd, ezek a butorok épen olyan idősök, mint én magam . . . bizony már ugyancsak vének és kopottak, de hát együtt vénültünk meg, egymáshoz valók vagyunk. Már nem is érezném jól magamat, ha nem látnám régi kedves butoraimat s tudod, némelyikhez régi emlék is köt, még atyámtól és nagyatyámtól maradt reám s én majd rátok hagyom.

Dezső és Irma nagyon örültek, mikor atyjuk beleegyezett, hogy a nagymama szobája csak maradjon úgy, a hogy van. Hogy is ne örültek volna! Hiszen ők is csak a nagymama szobájában lehetek igazán kényelmesen. Itt nem kellett oly tulságosan vigyázni, azokban az ócska, de erős karszékekben, pamlagokban nem esett kár, ha kissé hempergöztek is rajtuk a pajkos gyermekek, a jó nagymamácska maga sem kívánta, hogy mindig feszesen üljenek a széken, hanem még maga is nevetett, ha a vig gyermekek valami bohókás tréfát csináltak. Egy szóval, itt szabad volt a vásár, hanem persze csak illedelmes játéokra, ámbár Dezső és Irma olyan kedves, jó gyermekek voltak, hogy valami nagyobb csintalanság úgy sem juthatott volna eszükbe. Legnagyobb gyönyörűségök pedig az volt, ha a nagymama elhelyezkedett a kedvencz karszékében, míg ők ketten a zsámolyon üldögéltek és hallgatták a nagymama meséit. Senki sem tudott olyan gyönyörű meséket a tündérekről meg az elátkozott királykisasszonyokról, mint a kedves jó nagymama; és ki nem fogyott soha, mindig tudott új meg új mesét és a gyermekek azt hitték, hogy minden újabb mese szebb, mint amit eddig hallottak.

Nem csoda tehát, hogy a gyermekek annyira szerették a nagymama szobáját s ők is, mint a nagymama, meg voltak győződve, hogy itt nem szabad változni semminek, mert akkor mindjárt nem volna olyan kedves, barátságos a szoba. S ha kivált a nagymamának így tetszik legjobban, akkor csakugyan így legjobb. A nagymama meg is magyarázta nekik,

melyik szék, asztal milyen régi; csak egy igen egyszerű, épen nem szép szekrényről nem tudta megmondani, mely korból való. Nagyon-nagyon régi, talán kétszáz esztendő is volt és olyan rozzant, hogy ugyancsak vigyázva kellett hozzányulni; és a nagymama mégis ezt az ócska szekrényt féltette leginkább.

— Tudjátok, gyermekek, ez olyan ősi butor, melyet öreg apáink és dédapáink kedvéért kell megbecsülnünk. Történetét én magam nem tudom egészen tisztán, de szüleim, mikor nekem adták, lelkemre kötötték, hogy őrizzem meg. Így száll ez az ódon szekrény már több mint kétszáz esztendő óta mindig a szülőkről a gyermekekre s mindig megmaradt a családban. Kétszáz esztendővel ezelőtt egyik ősünk hagyta ezt meg így; hogy miért, azt most már nem tudhatjuk.

A gyermekek tisztelettel és ugyszólván félve néztek az ócska szekrényre, mely ócska volt már akkor is, mikor még a nagymama, sőt a nagymamának a nagymamája is gyermek volt. Ha nem is volt szép, de mindenesetre érdekes butor volt; hogy ne szerették volna, mikor a nagymama annyira szerette!

Multak a napok s a gyermekek leczkék végeztével mindig siettek a nagymamához és játszottak, mulattak a kedves, otthonias szobában, hallgatták a nagymama gyönyörű meséit. Boldogak voltak, egyébre nem kellett gondolniok, [mint leczkékjökre és játékaikra s észre sem vették, hogy a házban lassanként sok változás történt. Már nem volt többé mindenki olyan vidám, sőt megfordítva, szüleik napról napra komolyabb és szomorubb

arczot mutattak; bizonyos, hogy valami nagy baj történt. De a gyermekeknek senki sem szólt, mert a komoly dolgok nem nekik valók.

De nemsokára mégis csak megtudták Dezső és Irma is, hogy baj van, még pedig igen nagy baj. Szüleiket különféle nagy csapások, veszteségek érték, sok pénz kellett kölcsön venniök, visszafizetni pedig nem tudták s egy napon a gyermekek, mikor az iskolából hazatértek, sok idegen embert láttak a házban. Csakhamar megértették mi történik: idegenek megvették a szép házat mindennel együtt, a mi benne van; ki kell innen költözködni, itt többé semmi sem az övék!

Mamájuk beteg lett a nagy szomorúságtól, az apa el volt foglalva az idegegekkel, így tehát a nagymamához siettek, kit sápadtan, szomoruan találtak szobájában.

— Nagymama, kedves nagymamácska, kiáltá Irma könnyezve, de ide nem jönnek, ugye? A te kedves szobácskádat nem fogják bántani?

— Próbáljanak csak ide jönni! szólt Dezső hevesen. Majd elkergetem én őket!

A jó fiu azt hitte, hogy ő majd ellenszegülhet, de hát persze semmi sem lett belőle. Bejöttek bizony a nagymama szobájába is és az ott levő butorokat is eladták. Nagyon hamar elkészültek vele, mert az ócska, kopott portéka kevés embernek kellett, potom áron vette meg egy boltos, aki efféle ócska butorokkal kereskedett. A szegény öreg nagymama halálsápadtan nézte ezt s csak mikor azt a kétszáz éves szekrényt is elvitték, akkor szólalt meg:

— Oh, csak ezt ezt az egyet hagyják meg nekem . . . a többit mind nem bánom. csak ez ősi emléket hagyják meg!

Dezső és Irma szintén sirva könyörögtek; de hát az mind semmit sem használt, mert a bíró úgy ítélte, hogy mindent el kell adni; még így sem került ki anynyi, a mennyit az adósságokra fizetni kellett volna.

Ezután szomoru napok következtek a nemrég oly boldog családra. Kiköltöztek a szép házból s egyelőre egy jószívű rokonnál találtak menedéket. Később azután az apa kapott hivatalt, melylyel igen kevés fizetés járt ugyan, de mégis annyi, hogy szegényesen megélhettek. Egy félre-eső utczában volt egyszerű kis lakásuk s itt élt velök a jó öreg nagymama is.

Szegény jó nagymama! Valamennyi közt ő érezte a szomoru változást leginkább. A gyermekek iskolába jártak, tanultak, atyjok dolgozott, a mama a ház körüli sokféle munkát végezte s így mind egyik talált valamit, ami elfeledtette vele a gondot és bánatot; de a jó öreg nagymama naphosszat ott üldögélt az ablaknál és szomoruan gondolkodott, talán arra gondolt, milyen boldog volt még nem régen az ő kedves szobácskájában, az ő vén butorai közt . . . ki tudja, hol és kinek a kezében vannak az ő kedvenc tárgyai, kivált az az ősi szekrény!

Ha a gyermekek leczkékjök végeztével a nagymamát kérték, hogy meséljen nekik valamit, busan rázta a fejét:

— Már nem tudok semmit, kedves fiaim . . . már elfogytak a meséim . . . tudjátok, abban az ócska szekrényben tartogattam őket. (Folytatása a 218. lapon.)

PATAK PARTUÁN. (Lásd a 223. lapon.)

(Folytatás a 215. laphoz.)

Ekkép tréfásan igyekezett megmagyarázni kedvetlenségét, de a gyermekek jól tudták, hányadán vannak s egy napon Dezső így szólt hugához:

— Irmácska, mondok valamit, ha megigéred, hogy titokban tartod.

— Igérem . . . de csak ha valami jó dolog.

— Azt hiszem, nagyon jó. Tudod, abból a szép időből, mikor még gazdagok voltunk, nekem még megvan az az aranyom, melyet karácsonykor kaptam.

— Oh, nekem is megvan . . .

— Tudom és számítok is reá, mert nagy tervemet a nélkül végre nem hajthatom.

— No's, mi az?

— Te is látod, Irmácskám, milyen szomorú a nagymama s tudod, hogy leginkább az ócska szekrény elvesztése busítja. Minap apácskánk mondta, hogy ezen ne is csodálkozzunk, mert az a szekrény értéktelen portéka ugyan, de hát az öreg emberek sokszor nagyon ragaszkodnak valami kedvencz tárgyhoz, nagymamánk pedig, tudod, ezt a szekrényt ősi ereklyének tartotta. Apácska még azt is mondta, hogy visszavásárolná a szekrényt, de nincs erre való pénze s nem szerzheti meg a nagymamának ezt az örömet . . .

— Oh, most már értem, szólt Irmácska tapsolva. Azt tervezed, hogy mi ketten vegyük meg.

— Ugy van. Az a két arany összes vagyonunk ugyan s tudom, volna szükség sokféle apróságra; de lásd, a jó nagymama annyi örömet okozott nekünk . . . ugy-e ide adod aranyodat?

— Hogyne! Lelkemből örvendek, hogy a kedves jó nagymamának oly kellemes meglepetést szerezhettek. De hogy fogjunk hozzá?

— Bizd reám. Én már utána jártam, voltam is abban a boltban, a hol sok ócska butor közt ott áll a mi szekrényünk is, árát is kipuhattam. Holnapután lesz a nagymama nevenapja. Reggel, míg odajár a templomba imádkozni, szobájába vitetjük a szekrényt.

Ugy történt, a mint Dezső kitervezte. A kereskedő szívesen visszaadta a szekrényt két aranyért, mert tudta, hogy más vevő félannyit sem ad a rozszant ócska butorért. Míg a nagymama a templomban volt, a szekrényt bevitték szobájába s a két jó gyermek a névnap ünnepére és a nagymama örömeire virágokkal, zöld gallyakkal ékíté föl a szobát. (Lásd a képet a czímlapon). Szüleik is csak akkor tudták meg a dolgot, s könyezve ölelték meg őket.

— Jó gyermekek! Megfosztottátok magatokat utolsó kincsetektől! Isten meg fog azért áldani!

Nemsokára hazajött a nagymama. Mikor látta, milyen meglepetést készítettek számára, alig tudott hova lenni örömben, sirt is, nevetett is és sokáig nézte az ócska szekrényt, miközben így szólt:

— Szegény öreg butor! Csakhogy ismét együtt vagyunk! De az ide-oda hurczolgatás bizony nem vált javára. Ni, mekkora repedés támadt rajta!

Lehajolt, hogy jobban megnézze a repedést, de hirtelen visszahökken s szinte reszketve kiáltá:

— Mi az? Nézzétek . . . nézzétek! Abban a repedésben valami csillog, mint-

ha kincs volna benne, pedig a fiókok üresek!

Oda siettek mindnyájan s ámulva látták, hogy a nagymama nem téved: arany és drágakő csillog a repedésben.

— E szekrényben titkos fióknak kell lenni, melyet eddig senki sem ismert, szólt az apa.

Összevissza forgatták, kutatták, de a rejtek nyílására rá nem találtak, s nem maradt egyéb hátra, mint ott, a hol a repedés támadt, fejszével széthasítani.

— Majd ismét összeigazítatjuk, szólt az apa.

De most nem igen volt idejük, hogy az ócska szekrény jövő sorsára gondoljanak, mert a szemök is káprázott attól amit láttak. Amint a repedésnél szétfeszítették a szekrény oldalát, megtalálták a titkos fiókot s e fiók tele volt arannyal, gyémántokkal és más drága kövekkel. Roppant kincset szedtek ki onnan. És találtak egy elsárgult írást is, melyben a nagymama dédapja kétszáz esztendővel ezelőtt följegyezte, miéle kincseket rejtett ide, és azt is megírta, hogy háboruba megy, azért rejti el.

— Most már értek mindent, szólt a nagymama. Ez ősapánk, ki e kincseket ide rejtette, bizonyosan azt remélte, hogy szerencsésen visszatér a háboruból, azért nem mondta meg gyermekeinek, mi van a szekrényben elrejtve, csak azt hagyta meg nekik, hogy a szekrényt soha se adja ki a család a kezéből. De a csatában elesett, nem látta többé gyermekeit s nem fedezhette fel a titkot és így az ódon butor csak mint ereklye szállt apáról fiúra, senki sem sejté, milyen kincs rejlik benne. És a

kincset már elvesztettük volna, ha e jó gyermekek gyöngéd szeretete akaratlanul vissza nem szerzi!

— Igen, szólt az apa, ők csak egy kis örömet akartak szerezni neked, jó anyám s megmentettek mindnyájunkat. E kincsek árán visszaszerzem régi birtokaimat, házamat s újra úgy lesz minden, mint régen volt.

Milyen büszke és boldog volt Dezső és Irma, el sem tudnám mondani. Őszinte jó szándékukat a gondviselés gazdagon jutalmazta.

Nem sokára ismét ott laktak a szép nagy házban s jólétben, vidáman éltek. A nagymama szobájába visszavásárolták mind a régi butorokat s ezek közt az ócska szekrény ott pompázott ismét a régi helyén; most még inkább megbecsülte mindenki. És a jó nagymama aztán még sokáig élt kedves szobácskájában s mesélt új meg új szép meséket a boldog gyermekeknek.

A SZÉP ÉS A RUT TESTVÉR.

— Kicsi mese a kicsinyeknek. —

IKOR volt és hol volt, hol nem volt, azt én bizony már nem tudnám megmondani, elég az hozzá, hogy valamikor és valahol volt egyszer egy

nagy erdő, az erdő szélén egy kis ház és ebben a házban két leánytestvér lakott.

Linka és Tinka volt a nevök, de bár testvérek voltak, épenséggel nem hasonlítottak egymáshoz sem külsőleg, sem lelkökben.

Linka olyan gyönyörű kis leány volt, hogy hetedhét országban nem volt párja s a ki csak látta, megbámulta és dicsérte szépségét. De Linka nemcsak szép volt, hanem hiu és szivtelen, s hozzá még elbizakodott is. Nem dolgozott soha semmit, hanem azt kívánta, hogy Tinka szolgáljon neki, ugyanis csak arra való.

Tinka meg is tette szívesen s maga is azt hitte, hogy ő csakugyan egyébre sem való. Mert szegény Tinka meg olyan csunya volt, de olyan csunya — hogy le sem irhatom. Ő is jól tudta ezt, látta, hogy az emberek szinte megijednek, ha látják, de azért nem haragudott senkire. Áldott jó szivü, szerény, munkás leányka volt s nem kívánt egyebet, csak hogy kedvére tehesen testvérenek, a csodaszép Linkának, akit szivből szeretett. Azt hitte, ugy van az rendjén, hogy aki olyan gyönyörű, mint Linka, hát annak joga is van parancsolni, szeszélyeskedni s ő, a csunya, örülhet, ha szolgálhat neki.

Persze, ha Linkának csak egy kicsit jobb szive lett volna, megbecsülte és szeretete volna a jó testvért és hálás lett volna a sok szivességért. De Linka szivtelen és gögös volt s egyszer így szólt Tinkához:

— Tudod-e, hogy most a király fia körül jár az országban és kihirdette, hogy aki a legszebb leány, az lesz a felesége. Most hát bizonyos, hogy én leszek a felesége s akkor aztán királyné leszek. De azt mondom neked, ne merd senkinek se mondani, hogy te az én testvérem vagy, mert az nagy szégyen volna, ha tudnák, hogy a

királynénak ilyen csuf testvére van. Te itt maradsz ebben a házikóban s itt élsz továbbra is.

A jó Tinka félig örült, félig busult e szavakon. Örült annak, hogy Linka királyné lesz, de azon meg busult, hogy majd eltaszítja magától. Sirva fakadt, a gonosz Linka pedig ezen megharagudott és kikergette az erdőbe, ne pityeregen előtte.

Tinka busan kísértált az erdőbe. Épen tavasz volt, erdő-mező szép zöldben pompázott, méhek, cserebogarak zümmögtek, madarak daloltak, de szegény Tinka most erre nem figyelt, csak ment tovább, míg végre fáradtan leült egy nagy fa alá s ott csendeskén sirdogált.

Hát amint ott sirdogál, egyszerre csak előtte terem egy gyönyörű arany ruhás emberke, aki egy cserebogár hátán ült; de olyan iczipiczi volt mindakettő, hogy alig látszott ki a füből. Vékonyka hangocskán így szólalt meg:

— Jó kis leányka, tudom én, mi a te bánatod. Jőjj velem, elvezetlek a tündérkirálynőhöz, az majd segít a bajodon, úgy hogy nem kell elválnod testvéredtől. Jőjj!

— Oh, hogy mehetnék én veled, hiszen agyontaposnám azt a kis cserebogarat.

— Ne félj semmit, csak állj ide mellem bátran.

Tinka engedelmeskedett s ime, egyszerre ő is épen olyan kicsike lett, mint az a tündéremberke. A cserebogár pedig felröppent és sokáig röpült velök, míg végre leszállt egy rózsabokorba. És amint Tinka körülnézett, látta, hogy ez egy nagy virágterem s közepén virágrónuson ül a tündérkirálynő, ki így szólt:

— Jó leányka, én rég ismerlek s most meg akarlak jutalmazni. Ime vedd e két almát és két reggel egymásután edd meg. Akkor majd meglátod, mi történik. De másnak ne adj belőle! Isten veled!

A kis emberke visszakísérte Tinkát a cserebogárhoz és most már vígan utaztak haza.

Otthon Tinka másnap korán hajnalban megette az első almát. Nem találta épen valami nagyon jónak, a tündérkirálynőtől bizony jobb is telhetett volna, de hát neki jobban kellett tudni, mért adta az almát s a jó kis leány aztán dolgai után látott, hogy a csodaszép Linkának elkészítse a reggelit, mire fölébred. Mert Linka nem kelt föl korán, sokszor bizony már majd a delet harangozták, mire nagy ásítózva kibújt az ágyból és kiáltott Tinkának, hogy hozza a reggelit és aztán öltöztesse föl.

Most is úgy tett s Tinka sietett hozzá, de alig lépett be, Linka felsikoltott és kimeredt szemekkel, szinte megdermedve bámult testvéreire.

— Mi bajod? kiáltá Tinka ijedten s hozzá sietett.

— Hozzám ne jöjj, te, . . . te boszorkány!

— Mit beszélsz összevissza, kedves Linkám! Már mért lennék én boszorkány?

— Nézz a tükörbe! Nézd meg magadat! Nem tagadhatod, hogy valami varázsitalt ittál . . . hiszen nem vagy többé a régi csuf Tinka, hanem szép . . . százszor szebb, ezerszer szebb, mint én!

Tinka meglepetve szaladt a tükörhöz, — hát csakugyan igaz volt: nem volt többé a régi csuf kis leány, hanem százszorta szebb, mint testvére. És ő még nem is örült ennek, mert látta, hogy testvére haragszik; azon nem igen gondolkozott, eszébe sem jutott, hogy a rossz

szívű Linka azon bosszankodik, mert most már nemcsak ő maga szép. Az irigység lepte meg szívét.

A jó Tinka őszintén elbeszélte, mi történt vele s meg is mutatta a még meglevő második almát s így szólt:

— Szívesen neked adnám, de a tündér megtiltotta.

— Oh persze! Nem akarod, hogy nekem is jusson belőle, hogy én is még szebb legyek. Add ide!

Tinka ellenkezett, de a gonosz testvér erővel elvette s rögtön nagy mohón megette az egyik almát. De még el sem készült vele, a jó Tinka ijedten kiáltá:

— Hagyd abba, ne edd meg! Hisz ez borzasztó! Nálad épen az ellenkező hatása van! Nézz csak a tükörbe!

Amit a tükör mutatott, az csakugyan borzasztó volt . . . a szép Linka, amint a bűvös almát megette, rögtön oly rut lett

. . . VIGAN UTAZTAK HAZA.

hogy le sem tudnám írni, százsorta rutabb, mint azelőtt Tinka volt. Rémülten sikoltott fel, aztán a földre vetette magát, sirt, toporzékolt, de az mind nem használt; mikor ismét a tükörbe nézett, még rutabb volt.

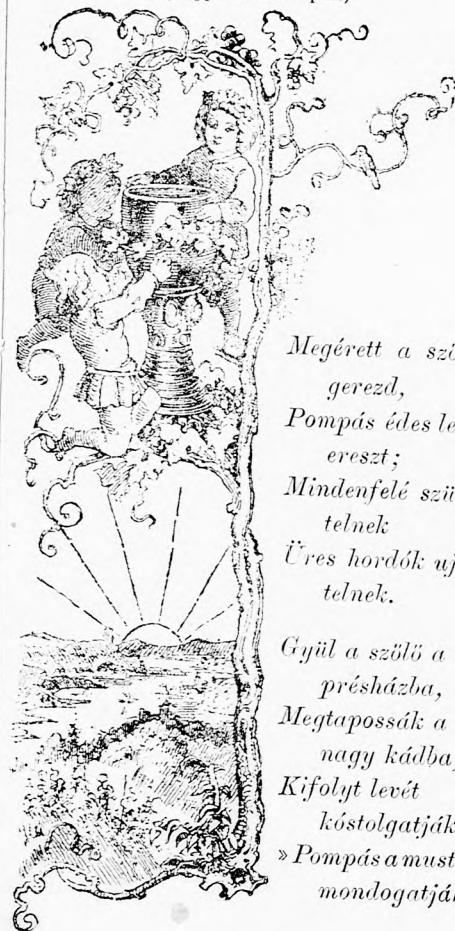
És mikor javában jajgatott, egyszerre trombitaszó hallatszott s a házikó előtt fényes aranyos hintó állt meg és sok fényes ruhás lovas. Tinka kíváncsian szaladt ki, hogy lássa, mi történik ott; épen akkor szállt ki a kocsiból a királyfi s amint Tinkát megpillantá, így szólt:

— Csakugyan igaz, amit hallottam, itt találok a legszebb leányt az országban. Ül be a kocsiba és jöjj velem a királyi palotába, te leszel a királyné.

Az ajtó mögött a ruttá lett gonosz Linka hallotta ezt és majd megpukkadt mérgében. Tinka pedig, mikor nagy csodálkozásából fölocsudott és látta, hogy csakugyan ő lesz a királyné, legelőször is arra kérte a királyfit, hogy velök mehesen a testvére is, aki a házban rejtőzik. A királyfi beleegyezett s Linkát előhozták; mindenki megijedt rutságától, de a jó Tinka gyöngéden megölelte és maga mellé ültette az aranyos hintóba. Így a tündér beváltotta szavát, Tinka nem vált meg testvérétől, csak hogy most már Linka köszönte meg ezt. A királyi palotában nonsokára megtartották a lakadalmat és olyan vigság volt, hogy hetedhét országra szólt. Tinka boldogan élt, Linka pedig szomoruan s rutsága miatt szégyenkezve, soha sem is mutatkozott az emberek között, hanem bánkódott, mert lassanként belátta, hogy elbizakodottságában mily gonosz volt testvérehez s hogy ezért méltán érte büntetés. Egy napon ezt könyezve meg is vallotta testvérenek, a királynénak s őszintén bocsánatot kért tőle. És ettől fogva Linka rutsága napról napra fogyott sőt lassanként szépülni kezdett, nem sokára megint oly szép lett, mint hajdan volt s ekkor a szomszéd országbeli királyfi feleségül vette és most Linka és Tinka boldogan élnek, ha ugyan már meg nem haltak.

Szüretkor.

(Képpel a 223. lapon.)

Megérett a szőlő-
gerezd,
Pompás édes levét
ereszt;
Mindenfelé szüret-
telnek
Üres hordók újra
telnek.

Gyül a szőlő a
présházba,
Megtapossák a
nagy kádba,
Kifolyt levét
kóstolgatják:
»Pompás a must!«
mondogatják.

*Deli huszár arra baktat,
Maga s lova is oly lankadt!
»Hej kis hugom, jó leánykám,
Egy korty vizet itt kapok tán?«*

*»Huszár bácsi, hozta isten!
Pihenjen meg kissé itten!
Vigan vagyunk, szüretelünk
Legyen hát most a vendégünk.«*

*Vizet adnak a lovának,
De jó bort a gazdájának,
Vigan vannak, tánczra kelnek,
Igy szokás ha szüretelnek.*

PATAK PARTJÁN.

(Képpel a 216–217. lapokon.)

MÉG a nyáron volt, mikor forrón süttött a nap s a nagy városok szűk utcáiban fülledt, rekedt volt a levegő, úgy hogy a ki csak tehetette, menekült ki a szép sza-

bad természetbe. A kis Lilike is kint volt falun szüleivel s ott volt ám csak sok kellemes mulatsága! Nem kemény kövezeten, hanem puha pázsiton sétálgatott s zene helyett hallgatta a lombok közt rejtőző dalos madarak zengését, aztán kocsikázott, sőt még lovagolt is, mert apácska, néha,

mikor lovaglásról hazaérkezett, fölvette magához a nyeregbe és körünyargalt vele az udvaron.

De mégis legkedvesebb mulatsága volt Lilikének a halászat, mert ekkor maga is kezébe foghatta a halacskát, igazi eleven ficzkádozó halacskát. Oh, látott ő már halat, lefestve, sőt látott valóságos halat is, sőt evett is belőle, mikor az asztalra került; de itt azon módon elevenen ficzkádozott előtte, amint apácska a horoggal kihuzta a vizből.

Épen a kert hátsó kerítése alatt folyt a patak s itt volt egy csöndes, árnyékos helyecske, hol mélyen folyt a víz s különösen sok hal volt. Az apácska, mikor egyéb munkában elfáradt, szeretett pihenőül halászgatni s az árnyas pázsitra heveredve kivetette horgát a patakba. Türelmesen leste, míg egy-egy halacska horogra akadt, ami bizony néha sokáig tartott s ez ugyancsak bosszantotta Lilikét, aki szerette volna, ha a halak szépen gyorsan elfogatják magukat. Minden elfogott halacska legelőször is az ő kezébe jutott. Jól megfogta, de a ficzkádozó hal néha mégis kisiklott kezéből s Lilike eleinte nagyon ijedt és sikoltott, mert azt hitte, hogy a halacska is úgy elröpül, mint otthon a városban a kanári madár. De csakhamar meggyőződött, hogy a szegény halacska a szárazon alig tud mozdulni, nem kell félni, hogy megszökik.

Apácska megígérte, hogy esztendőre Lilikének is vesz horgot s akkor majd együtt fognak a patak partján halászgatni. Az lesz még csak a kedves mulatság!

Gizike.

BE SZÉP darab sütemény
Van ott a tál fenekén!
Nézi Gizi, nézi,
Majdnem megigézi.

Lecsiphetne egy kicsit,
Hiszen senki sincsen itt!
Mégis épen hagyja,
Bárhogy csalogatja.

Anyja mondá: el ne vedd
Gizikém, mi nem tied,
S Gizi ezt szívében
Megőrizte szépen.

Dicséri is s szereti
Mind, a ki csak ismeri,
Jobb ez süteménynél
S minden édességnél!

A »KIS LAP« XIX. köt. 11. számában közölt rejtvény megfejtését utólag még beküldték: Weisz Irma, Neuschloss Lotti és Jéki, Simonyi Ilona, Kolbe Nándor és Oszkár, Weisz Nándor és Béla.